

Suvestinė redakcija nuo 2009-01-01 iki 2010-06-22

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [90-3317](#), i. k. 1042250ISAK000V-397

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

DĖL UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR SVEIKATOS PROBLEMŲ, DĖL KURIŲ TURI BŪTI ATLIEKAMA EPIDEMIOLOGINĖ PRIEŽIŪRA, SĄRAŠO IR INFORMACIJOS TEIKIMO TVARKOS PATVIRTINIMO

2004 m. gegužės 28 d. Nr. V-397
Vilnius

Atsižvelgdamas į 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimo Nr. 2000/57/EB dėl užkrečiamųjų ligų prevencijai ir kontrolei pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 2119/98/EB nustatytos skubaus įspėjimo ir reagavimo sistemos, 1999 m. gruodžio 22 d. Komisijos sprendimo Nr. 2000/96/EB dėl užkrečiamųjų ligų, kurios pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 2119/98/EB turi būti palaipsniui įtrauktos į Bendrijos epidemiologinės priežiūros tinklą, ir 2003 m. liepos 17 d. Komisijos sprendimo Nr. 2003/542/EB, iš dalies pakeičiančio Sprendimą 2000/96/EB dėl numatytų priežiūros tinklų veikimo, nuostatas:

1. T v i r t i n u Užkrečiamųjų ligų ir sveikatos problemų, dėl kurių turi būti atliekama epidemiologinė priežiūra, sąrašą ir informacijos teikimo tvarką (pridedama).

2. P r i p a ž i s t u netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 12 d. įsakymą Nr. 122 „Dėl skubios informacijos apie užkrečiamąsias ligas teikimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [30-1095](#));

2.2. Privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo informacijos apie epidemiologinio registravimo objektus turinio ir informacijos privalomojo perdavimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 673 „Dėl privalomojo epidemiologinio registravimo, privalomojo informacijos apie epidemiologinio registravimo objektus turinio ir informacijos privalomojo perdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [12-444](#)), 33.1, 33.3 ir 36 punktus.

3. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti ministerijos sekretoriui Eduardui Bartkevičiui.

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

JUOZAS OLEKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2004 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-397

**UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR SVEIKATOS PROBLEMŲ, DĖL KURIŲ TURI BŪTI
VYKDOMA EPIDEMIOLOGINĖ PRIEŽIŪRA, SĄRAŠAS IR INFORMACIJOS TEIKIMO
TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka reglamentuoja užkrečiamųjų ligų ir sveikatos problemų epidemiologinės priežiūros ir informacijos apie užkrečiamąsias ligas iš visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų teikimo tvarką, diegiant skubaus įspėjimo ir reagavimo sistemą.

2. Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos, gavusios pranešimą apie šios tvarkos priede išvardytą nustatytą (galimą, tikėtiną, patvirtintą) užkrečiamosios ligos (infekcijos), mirties nuo kiekvienos užkrečiamosios ligos (infekcijos) atvejį, taip pat išaiškinusios užkrečiamųjų ligų (infekcijų) protrūkį, privalo ne vėliau kaip per 2 val. žodžiu ir ne vėliau kaip per 12 val. raštu darbo laiku pranešti Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centrui (tel.: 277 90 51, 277 86 61, faks. 277 87 61, el. p. ULPKC@takas.lt), nedarbo laiku, poilsio ir švenčių dienomis – Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centro budinčiajam specialistui (tel. 271 85 67, faks. 262 19 62, el. p. essc_bud@sam.lt).

Visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos papildomai kiekvieną dieną iki kitos dienos 10 val. esant epidemiologinio tyrimo ir protrūkio eigos pokyčiams privalo informuoti Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centrą apie protrūkio epidemiologinio tyrimo eigą, epidemiologinio bei laboratorinių tyrimų rezultatus, organizuotas ir atliktas priemones židiniui lokalizuoti ir likviduoti. Protrūkiui pasibaigus ne vėliau kaip per 10 dienų privalo pateikti apibendrintą epidemiologinio, laboratorinio tyrimo duomenų aprašymą ir analitiniu epidemiologiniu tyrimu pagrįstą protrūkio priežastį.

3. Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras (darbo laiku) privalo:

3.1. užtikrinti informacijos, gautos iš visuomenės bei asmens sveikatos priežiūros įstaigų, priėmimą ir perdavimą Sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybinei visuomenės sveikatos priežiūros tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos;

3.2. esant reikalui pranešti Europos užkrečiamųjų ligų epidemiologinės priežiūros tinklui, Pasaulio sveikatos organizacijai, kitoms tarptautinėms institucijoms, kai užregistruojamas protrūkis, apimantis daugiau nei vieną Bendrijos valstybę narę, nustatyta keletas ar daugiau pagal vietą arba laiką susijusių panašaus tipo ligos atvejų ir yra rizika, jog liga išplis Bendrijoje tarp valstybių narių, nustatyta keletas ar daugiau pagal vietą arba laiką susijusių panašaus tipo ligos atvejų už Bendrijos ribų, jei ligos priežastis gali būti ligų sukėlėjai ir yra rizika, jog liga išplis Bendrijoje, nustatyti arba pakartotinai nustatyti užkrečiamosios ligos ar infekcinių ligų sukėlėjai, dėl kurių gali prireikti laiku imtis Bendrijos koordinuojamų joms plisti neleidžiančių veiksmų;

3.3. metodiškai vadovauti ir koordinuoti visuomenės sveikatos priežiūros įstaigoms priešepideminių priemonių vykdymui užkrečiamųjų ligų židiniuose;

3.4. esant reikalui organizuoti priešepidemines priemones ir teikti praktinę pagalbą užkrečiamųjų ligų židinių likvidavimo atvejais.

4. Ekstremalių sveikatai situacijų centras nedarbo laiku, poilsio ir švenčių dienomis privalo užtikrinti informacijos, gautos iš asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, priėmimą, esant reikalui, kartu su Valstybine visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba ir jai pavaldžiomis institucijomis organizuoti reikalingas priemones užkrečiamųjų ligų židinyje.

Duomenis apie užregistruotą ekstremalią epidemiologinę situaciją ir organizuotas priešepidemines priemones židiniui lokalizuoti pirmąją darbo dieną iki 10 val. privalo raštu pateikti Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centrui.

5. Maistu plintančios infekcijos protrūkis – tai sergamumas, stebimas tam tikromis sąlygomis, esant dviem ir daugiau žmonių tos pačios ligos ir/ar infekcijos atvejams, arba situacija, kai stebimas atvejų skaičius viršija laukiamus įprastinius skaičius ir kur atvejai yra susiję arba tikriausiai susiję su tuo pačiu maisto šaltiniu.

II. SKUBIOS INFORMACIJOS TURINYS

6. Pranešant apie kiekvieną nustatytą užkrečiamosios ligos, išvardytos priede, arba mirties nuo užkrečiamosios ligos atvejį, turi būti pateikti šie duomenys:

- 6.1. ligonio (mirusiojo) asmens kodas;
- 6.2. gyvenamoji vieta (adresas, telefonas), pilietybė, profesinis užimtumas;
- 6.3. šalies, miesto, iš kur atvyko ligonis, pavadinimas (nustačius įvežtinį atvejį);
- 6.4. koku transportu ligonis atvyko į Lietuvą (traukinio, lėktuvo, laivo reiso, automašinos numeris), atvykimo laikas ir data;
- 6.5. susirgimo data;
- 6.6. diagnozę pagal patvirtintus užkrečiamųjų ligų atvejų apibrėžimus;
- 6.7. diagnozę nustačiusio gydytojo vardas, pavardė, asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas;
- 6.8. ligos (mirties) atvejo nustatymo data, laikas ir vieta;
- 6.9. trumpa epidemiologinė anamnezė;
- 6.10. kokių imtasi priemonių židiniui lokalizuoti ar likviduoti;
- 6.11. nurodyti, kokioms institucijoms ir žiniasklaidai pateikta informacija;
- 6.12. informaciją perdavusio asmens vardas, pavardė, įstaiga, telefonas, faksas, el. paštas;
- 6.13. informacijos perdavimo data, laikas.
7. Pranešant apie užkrečiamųjų ligų protrūkius, turi būti pateikti šie duomenys:
 - 7.1. protrūkio vieta (administracinė teritorija, įstaiga, įmonė, adresas);
 - 7.2. susirgusiųjų diagnozę pagal patvirtintus užkrečiamųjų ligų atvejų apibrėžimus;
 - 7.3. ligos sukėlėjas, tipas, kiti epidemiologiniai žymenys;
 - 7.4. susirgusiųjų, turėjusių riziką asmenų skaičius, iš jų hospitalizuotų skaičius;
 - 7.5. klinikiniai ligos požymiai;
 - 7.6. susirgusiųjų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, gyvenamąją vietą, užsiėmimą (darbovietė, vaikų ugdymo įstaiga ir kt.);
 - 7.7. bandinių, paimtų mikrobiologiniam ištyrimui iš turėjusių sąlytį su ligoniu asmenų, rizikos grupės asmenų, maistą tvarkančių asmenų, skaičius, taip pat įtariamo ir kito maisto, vandens, maisto tvarkymo vietos aplinkos plovinių bandinių skaičius;
 - 7.8. atliktų laboratorinių tyrimų rezultatai;
 - 7.9. įtariamas infekcijos plitimo būdas (maistas, vanduo, žmogus-žmogui ir kt.);
 - 7.10. faktoriai, turėję įtakos protrūkiui atsirasti (pvz., bloga asmens higiena, netinkamas maisto šiluminis apdorojimas, kryžminis maisto užteršimas, netinkamas laikymas, tvarkymas ir kt.);
 - 7.11. organizuotos ir taikytos būtinos priešepideminės ir kito poveikio priemonės židiniui lokalizuoti ir likviduoti;
 - 7.12. nurodyti, kokioms institucijoms ir žiniasklaidai pateikta informacija;
 - 7.13. duomenys apie ligonius pateikti 1 lentelėje (pavyzdys):

1 lentelė. Duomenys apie užkrečiamosios ligos protrūkį

	Datos (mėnuo, diena)				Iš viso
				ir t. t.	
Susirgusiųjų skaičius					
Kreipėsi medicinos pagalbos					
Hospitalizuotų skaičius					
Gydomų ambulatoriškai skaičius					
Mikrobiologiškai ištirtų asmenų skaičius					
Patvirtintų laboratoriskai atvejų skaičius					

Užkrečiamųjų ligų ir specialių sveikatos problemų, dėl kurių turi būti vykdoma epidemiologinė priežiūra, sąrašo ir informacijos teikimo tvarkos priedas

UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR SVEIKATOS PROBLEMŲ SĄRAŠAS IR INFORMACIJOS TEIKIMAS

Eil. Nr.	Ligos, sveikatos problemos pavadinimas	Informacijos teikimas
1.	Difterija	Apie kiekvieną atvejį
2.	B grupės Haemophilus influenzae infekcija	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
3.	Gripas	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
4.	Tymai	Apie kiekvieną atvejį
5.	Epideminis parotitas	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
6.	Kokliušas	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
7.	Poliomielitas	Apie kiekvieną atvejį
8.	Raudonukė	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
9.	Raupai	Apie kiekvieną atvejį
10.	Stabligė	Apie kiekvieną atvejį
11.	Chlamidijų sukelta infekcija	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
12.	Gonokokinė infekcija	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
13.	ŽIV infekcija	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
14.	Sifilis	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
15.	Hepatitas A	Apie protrūkį
16.	Hepatitas B	Apie protrūkį
17.	Hepatitas C	Apie protrūkį
18.	Hepatitas D	Apie protrūkį
19.	Hepatitas E	Apie protrūkį
20.	Amebiasė	Apie protrūkį
21.	Juodligė	Apie kiekvieną atvejį
22.	Botulizmas	Apie protrūkį
23.	Kampilobakteriozė	Apie protrūkį
24.	Kriptosporidiazė	Apie protrūkį
25.	Gardiazė	Apie protrūkį
26.	Enterohemoraginės E. coli sukelta infekcija	Apie protrūkį
27.	Leptospirozė	Apie protrūkį
28.	Listeriozė	Apie protrūkį
29.	Salmoneliozė	Apie protrūkį
30.	Šigeliozė	Apie protrūkį
31.	Toksoplazmozė	Apie protrūkį
32.	Trichineliozė	Apie protrūkį
33.	Jersiniozė	Apie protrūkį
34.	Vidurių šiltinė	Apie protrūkį
35.	Paratifai A, B, C	Apie protrūkį
36.	Kitos bakterinės ir virusinės žarnyno infekcijos, maisto toksinės infekcijos	Apie protrūkį
37.	Užkrečiama spongiforminės encefalopatijos atmaina(Creutzfeldt-Jakobo ligos variantas)	Apie kiekvieną atvejį
38.	Legioneliozė	Apie kiekvieną atvejį
39.	Meningokokinė infekcija	Apie kiekvieną atvejį
40.	Pneumokokinė infekcija	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
41.	Kvėpavimo organų tuberkuliozė	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
42.	Sunkus ūmus respiracinis sindromas	Apie kiekvieną atvejį
43.	Bruceliozė	Apie kiekvieną atvejį
44.	Echinokokoze	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
45.	Erkinis encefalitas	Apie protrūkį
46.	Laimo liga	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka

47.	Pasiutligė	Apie kiekvieną atvejį
48.	Ku-karštligė	Apie kiekvieną atvejį
49.	Toksokarozė	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
50.	Tuliaremija	Apie kiekvieną atvejį
51.	Gripas, sukeltas A(H5N1) viruso tipo	Apie kiekvieną atvejį
52.	Cholera	Apie kiekvieną atvejį
53.	Maliarija	Apie kiekvieną atvejį
54.	Maras	Apie kiekvieną atvejį
55.	Beždžionių raupai	Apie kiekvieną atvejį
56.	Virusinės hemoraginės karštinės	Apie kiekvieną atvejį
57.	Kitos hemoraginės karštligės, encefalomyelitai ir encefalitai	Apie kiekvieną atvejį
58.	<i>Neteko galios nuo 2009-01-01</i>	
59.	Atsparumas antimikrobiniam preparatams	Sveikatos apsaugos ministerijos nustatyta tvarka
60.	Gripas, sukeltas naujojo gripo viruso potipio	Apie kiekvieną atvejį
61.	Vakarų Nilo virusinė infekcija	Apie kiekvieną atvejį

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-699](#), 2008-07-28, Žin., 2008, Nr. 89-3587 (2008-08-05), i. k. 1082250ISAK000V-699

Nr. [V-1110](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 138-5465 (2008-12-02), i. k. 1082250ISAK000V-1110

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-699](#), 2008-07-28, Žin., 2008, Nr. 89-3587 (2008-08-05), i. k. 1082250ISAK000V-699

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 28 d. įsakymo Nr. V-397 "Dėl Užkrečiamųjų ligų ir sveikatos problemų, dėl kurių turi būti atliekama epidemiologinė priežiūra, sąrašo ir informacijos teikimo tvarkos patvirtinimo" pakeitimo ir papildymo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1110](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 138-5465 (2008-12-02), i. k. 1082250ISAK000V-1110

Dėl hospitalinių infekcijų epidemiologinės priežiūros ir valdymo